

REFERAT Helseutvalget d. 27-08-2024

Mødedato Tirsdag d. 27. august 2024 kl. 09:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	9
Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 18.06.2024.....	10
Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører.....	12
Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028.....	23
Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028.....	26
Interkommunalt samarbeid om helseteknologi og responscenter.....	28
Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer.....	30

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Spørsmål fra Ebbe Boel Pedersen

Presentasjon helseutvalg aug 24 - original

Saksliste Helseutvalget 27.08.2024

Komplett innkalling - Helseutvalget 27.08.2024

PROTOKOLL HELSEUTVALGET

Dato: 27.08.2024
Sted: Bystyresalen
Behandlede saker: 41/24 - 46/24
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 13.30
Møteleder: Leder i utvalg Ebbe Boel Pedersen

Til stede:

Mette Fimreite Roth (H)
Kjetil Aasen (H)
Hans Erik Munkvold Fiskvik (H)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Anette Nygård Kristoffersen (KRF)
Tom Jørgensen (FRP)
Gry Vibeke Aga Stubstad (FRP)
Neda Blakstad (AP)
Jesper Thoresen (AP)
Hildegunn Marie Tønnessen Seip (MDG)
Vidar Sveinung Kleppe (KL)

Forfall:

Glenn-Rune Seland (Rødt)

Til stede fra administrasjonen:

Brede Skaalerud, direktør helse og mestring
Janne B. Brunborg, ass. direktør helse og mestring
Inger Ingebretsen, kommunalsjef livsmestring
Mette Brevigh Nilsen, kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering
Tone Kylland, kommunalsjef helsefremming og inkludering
Ellen Torgersen, virksomhetsleder helse og mestring stab
Hilde Engenes, virksomhetsleder helse og mestring stab
Øyvind Haarr, rådgiver Hjemmetjenester og rehabilitering
Lars Petter Aasheim, rådgiver innbyggerdialog
Tamara Villanueva, utvalgssekretær politisk sekretariat

Dessuten møtte:

Arild Birkenes, leder eldrerådet
Astrid Tveten, representant fra rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Befaring

Sted: Langenes omsorgssenter

Omvisning ved kommunalsjef Anne Sofie Hellebø og virksomhetsleder Unni Birkrem.

Temadel

Sted: Kleplandstunet

Presentasjon ved kommunalsjef Anne Sofie Hellebø, virksomhetsleder Unni Birkrem og avdelingsleder Maja Brunvatne Klami

Langenes/Kleplandstunet omsorgssenter

- Velkommen til Kleplandstunet
- Bakgrunn og problemstilling
- Prinsipper
- Repetisjon omsorgssenter
- Utfordringer
- Kjøkkenservice
- Bråvann
- Catering
- Kafe Valhalla (og Songdalstunet)
- Kjøkken Søgne og Songdalen
- Tørrvarer

Forslag:

Repr. Vidar Kleppe, KL, fremmet følgende forslag:

- «1. Helseutvalget vil understreke viktigheten av at kjøkkendriften ved Songdalstunet og Søgne kjøkken må opprettholdes og videreutvikles.
2. Helseutvalget ber om at det fremmes handlingsplan for å gjeninnføre kjøkken ved kommunens sykehjem og institusjoner.»

Voteringer:

Helseutvalget avviste å realitetsbehandle repr. Vidar Kleppe, KL, sitt forslag nr. 1 og 2 med 1 mot 10 stemmer (H/KRF/FRP/AP/MDG)

41/24 Helseutvalgssak:
Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 18.06.2024
(ark.nr. 2024000079)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner protokoll fra helseutvalgets møte 18.06.2024.
(Enst.)

42/24 Bystyresak:
**Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale
entreprenører**
(ark.nr. 2024013676)

Helseutvalgets innstilling:

Bystyret tar saken til orientering.
(Enst.)

43/24 Bystyresak:
Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028
(ark.nr. 2024016329)

Helseutvalgets innstilling:

1. Skjenketiden utvides til kl. 02.30.
(6/5)

2. Endring i skjenketid evaluert etter ett år i samarbeid med politi og
legevakt.
(9/2)

Forslag:

FRP fremmet følgende endringsforslag til innstilling pkt. 1:
«Skjenketiden utvides til kl. 03.00.»

KL fremmet følgende endringsforslag til innstilling pkt. 1:
«Skjenketiden utvides til kl. 02.30.»

KRF fremmet følgende tilleggsforslag:
«Endring i skjenketid evalueres etter ett år i samarbeid med politi og
legevakt.»

Voteringer:

FRP sitt forslag falt med 5 mot 6 stemmer (KRF/MDG/AP/KL).

Ved alternativ votering ble Kleppelsita sitt forslag vedtatt med 6 mot 5
stemmer (KRF/MDG/AP).

KRF sitt forslag ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (FRP).

44/24

Bystyresak:

Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

(ark.nr. 2024016329)

Helseutvalgets innstilling:

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.

(6/5)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

«1. Under alkoholpolitiske retningslinjer:

Punkt 3.3.1. Strykkes

2. Under alkoholpolitiske retningslinjer:

Punkt 3.3: tillgg Idrettsarena/ Idrettsarrangement.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innstilling vedtatt med 6 mot 5 stemmer (KRF/MDG/AP).

45/24

Bystyresak:

Interkommunalt samarbeid om helseteknologi og responscenter

(ark.nr. 2024012489)

Helseutvalgets innstilling:

1. Kristiansand kommune viderefører ansvaret for det interkommunale administrative vertskommunesamarbeid om håndtering av helseteknologi.
2. Bystyret vedtar samarbeidsavtale om administrativt vertskommunesamarbeid om håndtering av helseteknologi.
3. Økonomiske konsekvenser innarbeides i forbindelse med økonomiplan 2025- 28.

(Enst.)

46/24

Bystyresak:

Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer

(ark.nr. 2024006565)

Helseutvalgets innstilling:

1. Bystyret tar kunnskapsgrunnlaget og situasjonsbeskrivelsen til orientering.
2. Bystyret vedtar at kommunen inviterer til fast og målrettet samarbeid med de organisasjonene som har matutdeling og andre relevante aktører. Tiltak som er beskrevet i saken følges opp gjennom dette samarbeidet. Målet med samarbeidet er å bidra til at innbyggere styrkes i å mestre eget liv.

(Enst.)

Åpen runde og eventuelt

Kjøkkendriften i Søgne og Songdalen

Innlegg ved repr. Tom Jørgensen, FRP.

Vedtak:

Helseutvalget ber om at det blir fremmet en sak ang. kjøkken- og kafedrift ved sykehjem/omsorgssenter i kommunen.
(Enst.)

Forslag:

Repr. Tom Jørgensen, FRP, fremmet følgende forslag:

«Helseutvalget ber om at det blir fremmet en sak ang. kjøkken- og kafedrift ved sykehjem/omsorgssenter i kommunen.»

Voteringer:

FRP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Orientering om praksis og betaling for tannhelsetjeneste sykehjemsbeboere

Innmeldt spørsmål fra repr. Ebbe Boel Pedersen, KRF, datert 19.08.24:

Spørsmål om praksis for sykehjemsbeboere, tannhelsetjeneste, og betaling for dette.

Orientering ved direktør Brede Skaalerud vedlagt protokollen.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 41/24: Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 18.06.2024

Bilag

Protokoll Helseutvalget 18.06.2024

Dato 12. august 2024
Saksnr.: 2024000079-21
Saksbehandler Tamara Villanueva
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
27.08.2024

Godkjenning av protokoll fra utvalgets møte 18.06.2024

Forslag til vedtak

[Helseutvalget godkjenner protokoll fra helseutvalgets møte 18.06.2024.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra møte i helseutvalget 18.06.2024

Punkt 42/24: Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Bilag

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 50/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak Form, 04092024, Sak 71/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak OPPV, 27082024, Sak 35/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak byst, 18092024, Sak 128/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Vedtak KULT, 29082024, Sak 55/24, Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Dato 7. august 2024
Saknr.: 2024013676-1
Saksbehandler Annette Sørlie Stray
Godkjent av Camilla Jarlsby
Brede Skaalerud
Kristin Eidet Robstad
Kjell Alfred Kristiansen
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Kommunalutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

27.08.2024
27.08.2024
27.08.2024
29.08.2024
04.09.2024
18.09.2024

Kommunens samhandling med ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører

Forslag til vedtak

[Bystyret tar saken til orientering.](#)

Sammendrag

På bakgrunn av verbalvedtak 2023-4 «Samhandling og mulighet for effektivisering», ble det besluttet at:

- a. Kommunens samhandling med ideelle aktører og sosiale entreprenører settes opp som tema i formannskapet.
- b. Det utarbeides en bystyresak som beskriver muligheter og begrensninger i kommunens samhandling med sosiale entreprenører, ideelle og frivillige organisasjoner, samt forslag til policy for samhandlingen.

Bakteppet for denne saken er at samarbeid mellom kommune, næringsliv, frivillige, ideelle aktører og sosiale entreprenører er avgjørende for å sikre et bærekraftig velferdssamfunn – sosialt, klimamessig og økonomisk. Mest sannsynlig vil samfunnsutviklingen tvinge fram nye måter å tenke rundt det offentlige velferdstilbudet. Samlet sett kan økt samhandling på tvers av sektorene føre til at kommunen oppnår en bedre ressursbruk og forbedret tjenestetilbud.

Saken starter med begrepsavklaringer. Deretter gis det en oversikt over lover og regelverk for offentlige overføringer og forutsetninger for å gjøre offentlige overføringer. I diskusjonsdelen viser saken at det er en rekke begrensninger som i dag hindrer et godt samarbeid mellom frivillige organisasjoner, ideelle aktører, sosiale entreprenører og kommunen. Kommunen kan jobbe for å styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører. Saken anbefaler å forsterke og teste ut nye

samarbeidsmåter som for eksempel mer bruk av innovative anskaffelsesprosesser, effektkontrakter og generelt sett tettere dialog med eksterne aktører om mulighetsrom for samarbeid på tvers fremover.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

På bakgrunn av verbalvedtak 2023-4 «Samhandling og mulighet for effektivisering», ble det besluttet at:

- a. Kommunens samhandling med ideelle aktører og sosiale entreprenører settes opp som tema i formannskapet.
- b. Det utarbeides en bystyresak som beskriver muligheter og begrensninger i kommunens samhandling med sosiale entreprenører, ideelle og frivillige organisasjoner, samt forslag til policy for samhandlingen.

Denne saken omhandler punkt b. Punkt a, temamøte med Formannskapet ble gjennomført 17. april 2024. Innspill gitt i møtet om hva som er viktig å vektlegge i denne saken er tatt med, herunder regelverket og mulighetsrommet til politikken og bruk av innovative anskaffelsesprosesser og effektkontrakter.

Begrepsavklaring

En innledende begrepsavklaring er nødvendig, siden bruken av begrepene frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører, er til dels overlappende i dagligtalen.

Ideell aktør

Det regjeringsoppnevnte Avkommersialiseringsutvalget leverte i 2024 en juridisk definisjon for ideelle aktører:¹

- **Formålsklausul:** Organisasjonens vedtekter må spesifisere at formålet er samfunnsnyttig og ikke-økonomisk.
- **Begrensning på utbytte:** Det skal være bestemmelser som hindrer utdeling av økonomisk utbytte til medlemmer, eiere eller andre.
- **Aktivitetsbegrensning:** Organisasjonen må primært drive aktiviteter som direkte fremmer det ideelle formålet.
- **Avviklingsklausul:** Ved eventuell avvikling skal organisasjonens gjenværende midler gå til et tilsvarende ideelt formål.

Med disse kravene kan en ideell aktør ha mange organisasjonsformer, og det er innholdet i vedtektene som er avgjørende for om en aktør er ideell eller ikke. En ideell aktør kan benytte seg av frivillige som et supplement inn i driften, men det er ikke et krav sett opp mot definisjonen. De fleste ideelle aktører har et oppnevnt styre og er sjelden medlemsstyrte. I denne saken brukes begrepet *ideell aktør* i stedet for *ideell organisasjon*.

Frivillige organisasjoner

Frivillighet Norge, en paraplyorganisasjon for frivillige organisasjoner, definerer frivillige organisasjoner som "en organisasjon som ikke har økonomisk overskudd som mål, og som er basert på frivillig innsats og demokratisk medlemskap». Frivillige organisasjoner baserer seg på bruk av frivillige og er i de fleste tilfeller medlemsstyrt.

¹ [NOU 2024: 1 - regjeringen.no](#)

Temaplan frivillighet 2022-2026 er retningsgivende for kommunens samhandling med frivillige lag og foreninger. Denne saken vil derfor primært omhandle kommunens samhandling med ideelle aktører og sosiale entreprenører siden disse i mindre grad omtales i kommunens planverk. Saken diskuterer allikevel frivillige organisasjoners rolle og egenart der hvor det er relevant, siden et tettere kommunalt samarbeid med ideelle aktører og sosiale entreprenører indirekte vil påvirke samhandlingen med frivillige organisasjoner.

Frivillighetsregisteret

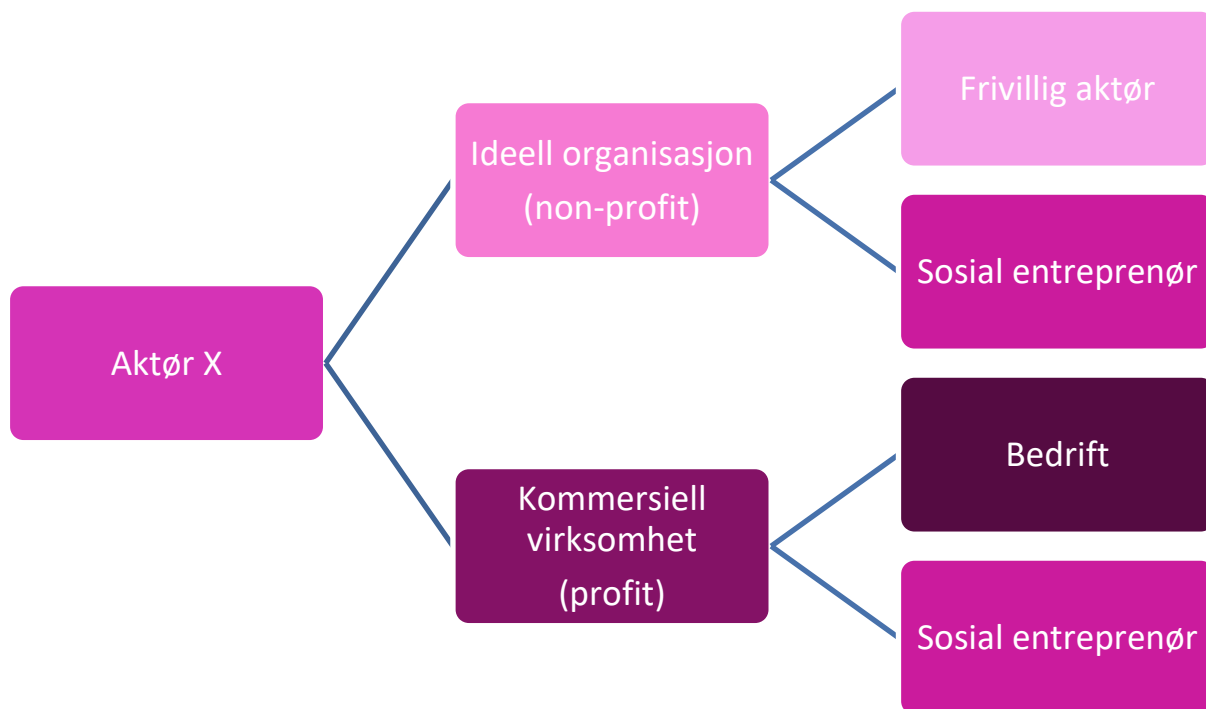
Frivillighetsregisteret, som er en del av Brønnøysundregisteret, skal gjøre samarbeidet mellom frivillige organisasjoner og offentlige myndigheter enklere. Registrering i Frivillighetsregisteret er frivillig, men nødvendig for å få tilgang til en rekke tilskuddsordninger. For å bli godkjent, må organisasjonens vedtekter følge Frivillighetsregisterloven og drive med «frivillig virksomhet» som «ikke er fortjenestebasert».² Dette betyr i midlertidig ikke at organisasjonen må bruke frivillige eller være medlemsstyrt. Derfor kan både foreninger, ideelle aktører, sosiale entreprenører, stiftelser og ideelle aksjeselskaper registreres i Frivillighetsregisteret.

Sosiale entreprenører

I en statlig veileder om samarbeid om sosiale entreprenører omtales sosiale entreprenører som;

*«...sosiale entreprenører tar tak i et samfunnsproblem og utvikler nye løsninger på problemet. ... De drives blant annet av å skape sosiale resultater, og leverer resultater på såkalt "dobbel bunnlinje": resultater som gir både sosial og økonomisk gevinst».*³

En sosial entreprenør kan ha forskjellige organisasjonsformer, men driften er basert på forretningsmodeller som gir både sosiale og økonomiske gevinster. De kan være ideelle aktører som bruker overskudd til formålet, eller virksomheter som betaler utbytte til sine eiere. Som ideelle aktører har de fleste sosiale entreprenører et oppnevnt styre, og det vil variere om frivillige tar del i driften.

² [Lov om register for frivillig virksomhet - Lovdata](#)

³ [Veileder om sosiale entreprenører som leverandører | Anskaffelser.no](#)

Lovert og regelverk - økonomiske overføringer

Økonomiske overføringer til frivillige, ideelle aktører og sosiale entreprenører kan gjøres enten gjennom offentlige anskaffelser (innkjøp) eller ved å tildele offentlig støtte. Forutsetningene for å gjøre økonomiske overføringer blir beskrevet i de neste avsnittene.

Offentlige anskaffelser

Offentlig sektor som kjøper inn varer og tjenester må forholde seg til Lov om offentlige anskaffelser og EUs anskaffelsesregelverk. Formålet med anskaffelsesloven er å *fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser*. Den skal også *"bidra til at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte"*.⁴

Loven gjelder når det skal gjennomføres en gjensidig avtale om kjøp av varer eller tjenester, og har en anslått verdi som er 100 000 kr eller høyere. *"Oppdragsgiveren skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet"*.

Det kan være krevende for ideelle aktører og sosiale entreprenører å delta i anbudsprosesser. Anbudene kunngjøres og gjennomføres i spesifikke fagsystem (Mecell eller Doffin). Kjennskap til hvordan anbudsprosesser fungerer og systemene som blir brukt er ikke nødvendigvis kunnskap som ideelle aktører og sosiale entreprenører innehar. Anbudene kan også bli for store og komplekse, ha for høye krav (miljøsertifiseringer, lærlinger, erfaringer, krav til økonomisk soliditet eller basere seg på erfaringer som gjør at en liten ideell aktør eller nyoppstartet sosial entreprenør kan ha utfordringer med å vinne frem i konkurransen med andre aktører.

Forskrift om offentlige anskaffelser §16-9 gir mulighet til å reservere kontrakter for virksomheter med funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer. Virksomheten må da ha som formål å integrere funksjonshemmede eller vanskeligstilte i arbeidslivet. Dette gjelder bare når minst 30 % av de ansatte i virksomheten har en funksjonshemming eller er vanskeligstilt.⁵ Dette gir et mulighetsrom for de sosiale entreprenørene som bidrar med arbeidsplasser for funksjonshemmede eller vanskeligstilte personer.

For en anskaffelse med en verdi under 1,3 millioner kroner, er det ikke plikt til å kunngjøre åpne konkurranser. Det er da tilstrekkelig å invitere noen utvalgte leverandører til en konkurranse. Forutsatt at det er mulig å oppnå tilstrekkelig konkurranse, og det ikke vil være i strid med de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven på annen måte, så kan det for eksempel være mulig å invitere utelukkende aktører som er ideelle eller frivillige, eller sosiale entreprenører.

Innovative anskaffelser

En innovativ anskaffelse beskriver en situasjon hvor oppdragsgiver har et problem/utfordring det ikke finnes en løsning for i markedet. I en innovativ anskaffelse går oppdragsgiver i dialog med markedet *før* anskaffelsen, formidler behovet og lar potensielle leverandører finne løsningen. Innovative anskaffelser krever god planlegging og behovsvurdering. Et viktig kjennetegn ved innovative anskaffelser er at de tar utgangspunkt i behov og effekter i stedet for detaljspesifikasjon, standarder og sertifiseringer.⁶ En innovativ anskaffelse kan ikke forbeholdes ideelle aktører og sosiale entreprenører.

Effektkontrakter

En effektkontrakt er en modell for samarbeid mellom en offentlig aktør (eks kommune), sosial investor (eks stiftelse eller fond) og en ideell aktør/sosial entreprenør.

⁴[Lov om offentlige anskaffelser \(anskaffelsesloven\) - Lovdata](#)

⁵ [Forskrift om offentlige anskaffelser \(anskaffelsesforskriften\) - Kapittel 16. Kvalifikasjonskrav og utvelgelse av leverandører - Lovdata](#)

⁶ [Hva er innovative anskaffelser? | Anskaffelser.no](#)

Effektkontrakter, tidligere omtalt som velferdsobligasjoner, er basert på resultater eller effekter fremfor kontrakter basert på utført arbeid eller leverte tjenester. I en effektkontrakt vil ansvar og risiko fordeles mellom partene. KS skisserer tre mulige finansieringsmodeller for effektkontrakter⁷:

- *En brofinansieringsavtale der det ikke er tilbakebetaling, men der offentlig part forplikter seg til å overta eller videreføre finansieringen av tiltaket.*
- *Effektkontrakt med tilbakebetaling, men uten avkastning til investor.*
- *Effektkontrakt med tilbakebetaling og avkastning til investor.*

Effektkontrakter kan bidra til å redusere risiko ved utprøving av nye metoder. En viktig forutsetning for å lykkes er at det utarbeides tydelige mål slik at alle parter har felles forståelse for når kontrakten er oppnådd.

Eksempler på gjennomføring av effektkontrakter

Arbeid og velferdsdirektoratet ga i 2022 tilskudd til fire NAV-kontorer for å teste ut effektkontrakter, kun to av prosjektene har blitt realisert:

Asker kommune gjennomførte i 2023 en anbudsprosess med formål om å inngå en effektkontrakt for en tjeneste som skal bidra til inkludering av ungdom. Målet med kontrakten er å få ungdom i overgangen fra ungdomsskole til videregående skole til å bevege seg fra en «utsatt» til en «stabil» og/eller «bærekraftig situasjon». Arba, som er tiltaksarrangør (arbeidsmarkedsbedrift) og heleid av Bærum kommune, vant anbudet. Effektkontrakten har en varighet på fire år med en brofinansieringsmodell hvor Asker kommune overtar finansiering for oppnådd effekt i tredje og fjerde kontraktsår. Asker kommune har en økonomisk ramme på 4-6 millioner kroner for hele kontrakten.⁸

I **Bjerke bydel i Oslo** har NAV og Voksenopplæringen erfart at eksisterende tiltak rettet mot innvandrere med svake norskferdigheter og lite skolegang ikke treffer godt nok. For å finne innovative og mer bærekraftige tjenester inviterte de til dialogkonferanse med leverandører og sosiale investorer. Formålet med dialogkonferansen var å dele mål for prosjektet og få en tidlig dialog med mulige samarbeidspartnere. I etterkant av dialogmøtet har det vært gjennomført samtaler med interesserte og det skal avholdes flere dialogmøter. Ønsket er å inngå en effektkontrakt med en leverandører og investorer.

Det er for tidlig å si om Asker og bydel Bjerke lykkes med å oppnå ønsket effekt, men Kristiansand kommune følger med på kommuner som er i gang med effektkontrakter. Begge eksemplene viser at det tar lang tid å komme i havn med en slik prosess. Eksempelet fra Asker viser også at en anbudsprosess om en effektkontrakt ikke er en garanti for at en ideell aktør eller sosial entreprenør leverer inn- eller vinner et anbud. Andre eksempler på effektkontrakter er kommunene Våler, Indre Østfold og Aurskog-Håland som har inngått en effektkontrakt med «**Generasjonsmøtet M**». **Generasjon M** er en sosial entreprenør som tilbyr besøkstjenester til sykehjem, hvor ungdommer mellom 14 og 20 år jobber som betalte besøkvenner. Sparebankstiftelsen DNB går inn med brofinansiering til kommuner som inngår samarbeid med organisasjonen og kommunen forplikter seg til å øke sin egenbetaling når Generasjon M kan dokumentere den sosiale effekten både for ungdommene og for beboere på sykehjemmet.⁹ Betaling av tjenester som også tilbys i regi av frivilligheten kan ha noen negative effekter. Rekrutteringsgrunnlaget til frivillig sektor utarmes, og man risikerer å utkonkurrere frivillige organisasjoner som tilbyr besøkstjenester utelukkende i frivillig regi. Dette kan skape samarbeidsutfordringer mellom kommunen og frivilligheten på kort og lang sikt.

⁷ [Effektkontrakter kan finansiere sosiale investeringer - KS](#)

⁸ [Effektkontrakt ungt utenforskap | Asker kommune](#)

⁹ [Effektkontrakter: Generasjon M og Sparebank 1 Stiftelsen | Ferd | Ferd](#)

Offentlig støtte

Offentlig støtte (økonomisk støtte fra offentlig virksomhet) er i utgangspunktet ulovlig ifølge EØS-avtalen. Statsstøttereguleringen, regelverket om offentlig støtte (omfatter også kommunal støtte), skal hindre at nasjonale eller lokale myndigheter tilgodeser enkelte foretak eller næringer fremfor andre, og på en måte som påvirker samhandlingen negativt. Hensikten er å forhindre et subsidiekappløp mellom landene og henger sammen med EØS-avtalen som skal styrke handelen mellom medlemslandene. Konsekvensene av å gi ulovlig støtte er at mottaker må tilbakebetale støtten etter vedtak fra ESA.

Det er imidlertid ikke all støtte fra det offentlige som anses som offentlig støtte i regelverkets forstand. For at det skal dreie seg om offentlig støtte etter regelverket må følgende seks vilkår være oppfylt:

1. Mottaker av støtte er et foretak som utøver økonomisk aktivitet (foretaksvilkåret).
2. Støtten er gitt av staten eller av statsmidler i enhver form.
3. Støtten innebærer en økonomisk fordel for mottakeren.
4. Støtten begunstiger enkelte foretak eller produksjon av enkelte varer eller tjenester (selektivitetsvilkåret).
5. Støtten kan virke konkurransevridende.
6. Støtten kan påvirke samhandelen mellom EØS-landene.

Hvis ett eller flere av vilkårene ikke er oppfylt, vil ikke regelverket om offentlig støtte være i veien for å gi støtten.

Hvis alle vilkårene som utgangspunkt er oppfylt, så finnes det i tillegg særlig to typer unntak fra forbudet mot offentlig støtte: *gruppeunntak* og *bagatellmessig støtte*.

Gruppeunntak er støtte om gis på visse vilkår til forhåndsgodkjente formål, eksempelvis forskning, utvikling og innovasjon eller til beskyttelse av miljøet, transport, bredbåndsinfrastruktur, kultur og bevaring av kulturarv.

Bagatellmessig støtte kan gis med en begrensning på 300 000 EUR per tre regnskapsår. Som giver må det innhentes informasjon fra mottaker om all mottatt bagatellmessig støtte de har fått de siste tre regnskapsår (uavhengig av hvem som har vært giver), og det må gis informasjon til mottaker om at midlene de mottar er bagatellmessig støtte. Det er mottaker som er ansvarlig for å holde seg innenfor lovverket, og blir gjort ansvarlig og må tilbakebetale midler hvis ESA avdekker at midlene ikke er innenfor lovverket.

Kristiansand kommunes tilskuddsforvaltning Tilskuddsordninger

Kristiansand kommune har en rekke tilskuddsordninger med politisk vedtatte retningslinjer. Tilskuddsordningene er tett knyttet opp mot kommunens utfordringsbilde og skal bidra til å løse hovedutfordringene Kristiansand kommune står overfor i dag og i fremtiden. Tilskuddsordningene er et viktig verktøy for kommunen for å stimulere frivillig sektor. I vurderingen av søknader er graden av frivillig innsats ett av vurderingskriteriene. Kommunen ønsker på denne måten å styrke det frivillige engasjementet, siden det å engasjere seg frivillig bidrar med rekke folkehelsegevinster, har en egenverdi for de som yter disse, og en stor verdi for de som mottar tjenester utført av frivillige. Siden sosiale entreprenører i begrenset grad har frivillige, kan det bidra til at søknaden får en lavere prioritering i tildeling av tilskudd.

I de fleste av retningslinjene for tilskuddsordningene på det sosiale feltet står det at organisasjoner, foreninger, stiftelser eller tiltak med "forretningsmessig formål" eller "kommersiell karakter", ikke kan få tilskudd. Dette er også i tråd med kravene som stilles for å registrere seg i Frivillighetsregisteret. En sosial entreprenør hvor formålet er å drive virksomhet som genererer økonomisk gevinst eller profitt kan ikke motta tilskudd.

Ved hver tildeling av tilskudd må det vurderes og begrunnes hvordan den offentlige støtten kan tildeles: ved vurdering av *de seks vilkårene, gruppeunntak* eller ved *bagatellmessig støtte*.

For 2024 er det 22 tilskuddsordninger hvor frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører kan søke og totalrammen utgjør en sum på 29. 772 000 kr.

Årlig driftstilskudd

Formålet med årlig driftstilskudd er å støtte viktige eksterne samarbeidspartnere (institusjoner, organisasjoner og foreninger) som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsetninger. Eksterne aktører som ønsker å motta driftstilskudd må søke innen 30. april. Søknadsbehandlingen inngår i direktørområdenes økonomiplanarbeid, og kommunedirektørens forslag til tildelinger følger kommunedirektørens budsjett- og økonomiplan for de påfølgende år (offentliggjøres i oktober og vedtas i desember).

Når en aktør får et årlig driftstilskudd, skal det utarbeides en partnerskaps- eller samarbeidsavtale. Avtalen skal synliggjøre hvilke utfordringer aktøren skal bidra med å løse, men avtalen kan ikke bli for detaljert og gå i retning av en anskaffelse (innkjøp). Ved å gi årlig driftstilskudd signaliserer kommunen ønske om et langsiktig samarbeid som gir mottaker nødvendig forutsigbarhet for egen drift.

For å redusere muligheten for krysssubsidiering og for å fordele midler på flere aktører, vil mottakere av årlige driftstilskudd normalt ikke kunne tildeles tilskudd fra kommunens øvrige tilskuddsordninger.

Ved hver tildeling av årlig driftstilskudd må det også vurderes og begrunnes hvordan den offentlige støtten kan tildeles: ved vurdering av *de seks vilkårene, gruppeunntak* eller ved *bagatellmessig støtte*.

For 2024 er det 16 organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret som får årlig driftstilskudd og har samarbeidsavtale med Kristiansand kommune. Dette utgjør en sum på 22. 812 000 kr.

Muligheter og begrensninger for økt samhandling

Samarbeidsformer som gir gevinster

Hvis kommunen mangler kompetanse eller har manglende tilgang til en målgruppe, kan samarbeid med eksterne aktører være en del av løsningen. Ofte kan aktører utenfor kommunen være langt mer smidige og raske til å bygge en løsning kommunen ville brukt lang tid og mye ressurser på.

I stedet for at kommunen er i førersetet og inviterer til samarbeid for å løse en sosial utfordring, er det i mange tilfeller eksterne aktører som tar kontakt med kommunen for å initiere samarbeid. I praksis vil det variere hvordan henvendelsen blir ivaretatt. Aktører blir gjerne henvist til et relevant kommunalområde, for eksempel Helse og mestring eller Oppvekst, men NAV, Business Region Kristiansand og Frivillighetsenheten kobles gjerne også på. For sosiale entreprenører kan DRIV Agder bistå med rådgivning og kurs for alle som ønsker å starte en virksomhet. God rådgivning er viktig, siden det er mange elementer som må på plass for å få både en sosial og en økonomisk bunnlinje, og som muliggjøre deltakelse i for eksempel en offentlig anbudsprosess.

Når det ikke finnes én enhetlig praksis for å ivareta henvendelser i vår kommune, vil oppfølgingen og koordineringen i praksis variere. Resultatet har i noen tilfeller vært at det igangsettes aktiviteter uten at kommunen som helhet har anbefalt det, og at det kan bli en uheldig overetablering av tilbud på noen områder. En tydeligere kommunal koordinering og tilbakemelding til nye aktører kan bidra til å forhindre dette i større grad.

Møtearenaer for samarbeid

På ulike fagfelt har kommunen jevnlig møter med lag og foreninger, eksempelvis beredskap, nettverk for risikoutsatt ungdom, fag- og brukerråd og nettverk rus- og psykisk helse. Frivillighetsenheten inviterer også til åpne samlinger flere ganger i året rundt ulike temaer og hvor frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører blir invitert på lik linje. Dette er eksempler på arenaer hvor alle parter kan løfte diskusjoner og bli kjent på tvers. I praksis vil det nok variere i hvilken grad disse nettverkene og samlingene er reelle samhandlingsarenaer, hvor nye former for samarbeid utvikles. Ideelle aktører og sosiale entreprenører kan også muligens ha andre behov og ønsker enn frivillige organisasjoner, og det er ikke gitt at dagens nettverk og samlinger treffer disse like godt.

Helseutvalget planlegger et dialogmøte med ideelle og frivillige organisasjoner på helse- og sosialfeltet den 24. september 2024, som en oppfølging av denne saken. Erfaringene fra dette møtet kan danne grunnlag for fremtidige møtearenaer for å skape felles situasjonsforståelse blant ulike interessenter, koordinering mellom aktører og finne nye løsninger i fellesskap.

Et annet eksempel er Arendal kommune som har etablert «Med hjerte for Arendal» som er et klyngenettverk av representanter fra kommunen, lag og foreninger, paraplyorganisasjoner, idrettsråd og Arendal næringsforening. Med en slik nettverksorganisering kan problemstillinger på tvers av sektorene løftes og diskuteres.

Tydeliggjøre områder for samarbeid

For at kommunen skal bli en god samarbeidspartner for eksterne aktører er det viktig å være tydelig på hva kommunen ønsker å samarbeide om, eventuelt hva kommunen ønsker å løse alene. Det kan være ulike politiske synspunkter om hvilke oppgaver kommunen bør gjøre selv og hva den kan samarbeide med andre om. Dermed kan en tydelig vedtatt politikk om samarbeidsområder være viktig.

I forbindelse med i Flere i arbeid ble det påbegynt en kartlegging av aktiviteter og tiltak som bidrar med å få unge inn i arbeid eller utdanning. Den viste over 100 ulike små og store tiltak i regi av det offentlige og andre aktører. Utfordringen med kartlegginger er at det kun gir et øyeblikksbilde, samtidig som det er meget arbeidskrevende å holde oversikter oppdatert til enhver tid. Allikevel kan en bedre oversikt på ulike felter bidra til å peke på noen prioriterte områder for samarbeid.

Tydelighet fra kommunens side på samarbeidsområder er noe som i større grad kan kommuniseres på møtearenaer for samarbeid som nevnt over. Det kan bidra til en bedre koordinering av tilbudene, forhindre overetablering og at aktører kan tenke utvikling innenfor nye områder.

Et positivt eksempel i riktig retning er Helseutvalgets årlige prioriteringssak for tilskuddsordningene innenfor helse og mestring. Den politiske saken viser hvilke humanitære og sosiale utfordringer kommunalområdet står ovenfor og hvor det er behov for mer aktivitet. Dette bidrar til at tilskuddsordningene blir et styringsverktøy og virkemiddel for å imøtekomme kommunens reelle utfordringer.

Forutsigbar kommunal finansiering

Ideelle aktører og sosiale entreprenører har behov for forutsigbar finansiering, noe som ikke nødvendigvis er opplevelsen i dag. Offentlig anskaffelse (innkjøp) er det som gir best forutsigbarhet for aktørene. Når en konkurranse er vunnet inngås en juridisk bindende (gjerne flerårig) avtale mellom kommunen og aktøren. Samtidig er det ikke garantier for at man vinner et anbud når det legges ut på nytt og det er en krevende øvelse for ideelle aktører og sosiale entreprenører å delta i anskaffelsesprosesser.

I dag kan alle aktører søke om årlig driftstilskudd i april, mens tildelingen skjer først i forbindelse med vedtatt økonomibudsjett i midten av desember. I etterkant inngås det

en samarbeidsavtale som i de fleste tilfeller er flerårig, men det må likevel søkes på nytt hvert år og endrede politiske føringer kan føre til at en samarbeidsavtale ikke forlenges.

Øvrige tilskuddsordninger er enkelttilskudd til aktivitet eller prosjekt som gis ett år av gangen, og kan oppleves som lite forutsigbare for søkerne. Dette på tross av at kommunen i mange tilfeller har gitt omtrent samme årlige støtte til en rekke organisasjoner i en årrekke og ikke kun gir støtte til prosjekter med en tidsbegrenset varighet.

Sammenlignet med det offentlige gir næringslivet, stiftelser og banker mye i økonomisk støtte til frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører. Denne støtte er i større grad enn den kommunale tidsavgrenset. Støtten er heller ikke alltid koordinert med det offentlige bidraget. Det har vært flere eksempler på at aktører i Kristiansand har fått økonomisk støtte fra banker og stiftelser med en forventning om at kommunen tar over finansieringen etter endt prosjektperiode.

Effektmålinger

Det er et krevende arbeid å finne frem til mål og indikatorer som kan være med på å dokumentere effekt, og mange frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører har liten bevissthet rundt dette. Eksempelvis når det gjelder ungt utenforskap, skal den oppnådde effekten være at en kandidat har kommet inn på en skole eller fått jobb, eller etter fullført skolegangen og fast ansettelse. Ofte ligger det komplekse årsaksforhold til grunn for hvorfor et tiltak lykkes med måloppnåelsen eller ikke, og hver kandidat er unik og kan ikke alltid sammenlignes med andre.

De færreste (inkludert kommunen) tar i bruk registerdata og kvalitative data for å måle resultater. Resultatoppnåelse knyttes gjerne til gjennomført aktivitet og antall deltakere, mer enn den reelle effekten.

Kommunen kan i større grad bli flinkere til å øve seg på effektmålinger og gevinstrealisering, selv om slikt arbeid er kapasitetskreven for alle parter. Utfordringen er at det kan føre til en form for profesjonalisering av frivillig sektor som ikke alltid vil være hensiktsmessig.

Juridisk grunnlag

Juridiske vurderingen er redegjort for i saken.

Økonomiske konsekvenser

Ikke relevant.

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)
Saken har ikke vært innom rådene.

Barn og unges interesser

Ikke relevant.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant

Vurdering

Frivillige sektor har historisk stått for mye sosial innovasjon i Norge og kommunen vil fremover behøve innovasjonskraften som de ideelle aktørene og sosiale entreprenørene representerer. Som denne saken viser finnes det en rekke eksisterende begrensninger som kan hindre et godt samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører.

Flere norske kommuner har kommet lengre frem i løypen med å teste ut innovative anskaffelsesprosesser og bruk av for eksempel effektkontrakter. Erfaringene viser samtidig at slike prosesser er ressurskrevende, blant annet fordi det utfordrer måten kommunen jobber på. Samtidig vil nye måter å jobbe på tvinge seg fram nå som kommunen står foran store omstillingsbehov. Selv om hver kommune har sine unike forutsetninger, vil Kristiansand kommune kunne lære noe av erfaringene som er gjort andre steder.

Når kommunen må tenke nytt fremover om det offentlige velferdstilbudet, kan det ved budsjettinnsparinger vurderes om rammene for tilskuddsordningene skal økes for å styrke aktiviteten i regi av frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører. Et annet spor er mer bruk av innovative anskaffelser. Uansett, en viktig forutsetning for å lykkes er at kommunen går et skritt videre fra involvering, medvirkning, og beskrivelse av frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører som et supplement, til å være likeverdige partnere i samskapende innovasjon.

Policy for å skape et tettere samarbeid med ideelle aktører og sosiale entreprenører

Kommunen skal tilstrebe økt involvering og tilrettelegge for forsterket samarbeid med frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører for å løse dagens og fremtidens utfordringer. Kristiansand kommune ønsker å være modige til å teste ut nye løsninger for samarbeid.

Anbefalinger:

- Kommunen skal være imøtekommende og koordinerte når det kommer henvendelser fra frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører.
- Kommunen skal bidra til å løfte en diskusjon blant storbykommunene for hvordan fremtidens kommuner bør tilrettelegge for økt samarbeid med ideelle aktører og sosiale entreprenører.
- Det skal utarbeides en oversikt over nettverk og møteplasser mellom frivillige organisasjoner, ideelle aktører, sosiale entreprenører og kommunen. I den sammenhengen vil det bli vurdert om det er behov for egne nettverk/møteplasser som ivaretar ideelle aktører og sosiale entreprenører.
- Helseutvalgets dialogmøte 24. september vil bli evaluert og det vil vurderes om dialogformen kan videreutvikles til andre kommunalområder.
- Aktuelle aktører vil bli invitert til et informasjonsmøte med innkjøpsavdelingen hvor det gis informasjon om anbudsprosesser. Et slikt møte kan også gi kommunen oversikt over hvilke aktører som har et ønske om å delta i anbudsprosesser på sikt.
- Kommunen bør jobbe for å identifisere potensielle områder hvor det er aktuelt med tettere samarbeid med ideelle aktører og sosiale entreprenører.
- Ved behov for å nedlegge tjenester bør det vurderes om disse kan erstattes gjennom et samarbeid med frivillig sektor.
- Ved opprettelsen av nye tjenester vil det ses på om dette kan løses gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører.
- Kommunen tar initiativ til dialog med lokale stiftelser for å skape et tettere samarbeid og bedre informasjonsflyten. Et mulig utfall kan være utprøving av effektkontrakter i Kristiansand kommune.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

[Bystyret tar saken til orientering](#)

Punkt 43/24: Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028

Bilag

Vedtak Eldre, 12092024, Sak 37/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 51/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak RPF, 09092024, Sak 52/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak , 10092024, Sak 53/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak Form, 04092024, Sak 72/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak , 17092024, Sak 4/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak byst, 18092024, Sak 129/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak OPPV, 27082024, Sak 38/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak ARMU, 29082024, Sak 149/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Vedtak KULT, 29082024, Sak 57/24, Skjenketider i Kristiansand kommune 2024 -2028,

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024016329
Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	27.08.2024	51/24
2 Helseutvalget	27.08.2024	43/24
3 Areal- og miljøutvalget	29.08.2024	149/24
3 Oppvekstutvalget	27.08.2024	38/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	57/24
5 Formannskapet	04.09.2024	72/24
6 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	52/24
7 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	11.09.2024	
8 Bystyret	18.09.2024	

SKJENKETIDER I KRISTIANSTAD KOMMUNE 2024 -2028

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 43/24

Helseutvalgets innstilling:

1. Skjenketiden utvides til kl. 02.30.
(6/5)
2. Endring i skjenketid evaluert etter ett år i samarbeid med politi og legevakt.
(9/2)

Forslag:

FRP fremmet følgende endringsforslag til innstilling pkt. 1:
«Skjenketiden utvides til kl. 03.00.»

KL fremmet følgende endringsforslag til innstilling pkt. 1:
«Skjenketiden utvides til kl. 02.30.»

KRF fremmet følgende tilleggsforslag:
«Endring i skjenketid evalueres etter ett år i samarbeid med politi og legevakt.»

Voteringer:

FRP sitt forslag falt med 5 mot 6 stemmer (KRF/MDG/AP/KL).

Ved alternativ votering ble Kleppelsita sitt forslag vedtatt med 6 mot 5 stemmer (H/MDG/AP).

KRF sitt forslag ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (FRP).

29.08.2024

Punkt 44/24: Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Bilag

Vedtak Eldre, 12092024, Sak 38/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak KOMM, 27082024, Sak 52/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak RPF, 09092024, Sak 53/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak , 10092024, Sak 54/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak , 17092024, Sak 5/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak Form, 04092024, Sak 74/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak byst, 18092024, Sak 131/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak OPPV, 27082024, Sak 39/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak ARMU, 29082024, Sak 148/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Vedtak KULT, 29082024, Sak 58/24, Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 - 2028

Innspill til Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028, sak 2024016329

Sak 2024016329

Saksnummer 2024016329.

saksnummer 2024016329

Høringssvar fra IOGT i Norge - alkoholpolitisk handlingsplan. Saksnummer 2024016329

Høringssvar - Alkoholpolitisk handlingsplan - Saksnummer 2024016329.

Søknads refranse : BBJYUH

Søknads refranse : OSJHOJ

Høringsbrev - Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024 -2028

Saksnummer 2024016329

Felles høringsinnspill 12.08.2024 (2)

Høring - alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 Kristiansand kommune

Høring alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer

2024_07_30_høring alkoholpol handlingsplan_næringsforeningen

2024-08-09 Høringsinnspill Kristiansand kommune fra IOGT i Norge

Høringsuttalelse Alkoholpolitisk handlingsplan og retningslinjer 2024

Alkoholpolitisk-handlingsplan 2024-2028 (ekstern høring)

alkoholpolitiske-retningslinjer 2024-2028 (ekstern høring)

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024016329
Saksbehandler Lars Petter Aasheim

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	27.08.2024	52/24
2 Helseutvalget	27.08.2024	44/24
3 Areal- og miljøutvalget	29.08.2024	148/24
3 Oppvekstutvalget	27.08.2024	39/24
4 Kultur- og idrettsutvalget	29.08.2024	58/24
5 Formannskapet	04.09.2024	74/24
6 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	53/24
7 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	11.09.2024	
8 Bystyret	18.09.2024	

ALKOHOLPOLITISK HANDLINGSPLAN OG RETNINGSLINJER 2024 - 2028

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 44/24

Helseutvalgets innstilling:

Alkoholpolitisk handlingsplan med retningslinjer for perioden 2024 -2028 vedtas.
(6/5)

Forslag:

KRF fremmet følgende forslag:

- «1. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Punkt 3.3.1. Strykkes
2. Under alkoholpolitiske retningslinjer:
Punkt 3.3: tillgg Idrettsarena/ Idrettsarrangement.»

Voteringer:

Ved alternativ votering ble kommunedirektørens innstillig vedtatt med 6 mot 5 stemmer (KRF/MDG/AP).

28.08.2024

Punkt 45/24: Interkommunalt samarbeid om helseteknologi og responscenter

Bilag

Vedtak Form, 04092024, Sak 70/24, Interkommunalt samarbeid om helseteknologi og responscenter

Vedtak byst, 18092024, Sak 126/24, Interkommunalt samarbeid om helseteknologi og responscenter

Vedlegg 1 - Samarbeidsavtale vertskommunesamarbeid om responstjenester og helseteknologisekretariat

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024012489
Saksbehandler Øyvind Haarr

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Helseutvalget	27.08.2024	45/24
2 Formannskapet	04.09.2024	70/24
3 Bystyret	18.09.2024	

INTERKOMMUNALT SAMARBEID OM HELSETEKNOLOGI OG RESPONSSENTER

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 27.08.2024 SAK 45/24

Helseutvalgets innstilling:

1. Kristiansand kommune viderefører ansvaret for det interkommunale administrative vertskommunesamarbeid om håndtering av helseteknologi.
2. Bystyret vedtar samarbeidsavtale om administrativt vertskommunesamarbeid om håndtering av helseteknologi.
3. Økonomiske konsekvenser innarbeides i forbindelse med økonomiplan 2025- 28.
(Enst.)

27.08.2024

Punkt 46/24: Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer

Bilag

Vedtak Form, 04092024, Sak 77/24, Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer

Vedtak byst, 18092024, Sak 138/24, Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer

Vedtak KULT, 29082024, Sak 56/24, Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer

Vedlegg verbalvedtak 2024-04 - kunnskapsgrunnlag

Dato 30. april 2024
Saksnr.: 2024006565-1
Saksbehandler Lina Malene Larssen
Godkjent av Brede Skaalerud
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

27.08.2024
29.08.2024
04.09.2024
18.09.2024

Svar på verbalvedtak 2024-4 om voksende matkøer

Forslag til vedtak

1. Bystyret tar kunnskapsgrunnlaget og situasjonsbeskrivelsen til orientering.
2. Bystyret vedtar at kommunen inviterer til fast og målrettet samarbeid med de organisasjonene som har matutdeling og andre relevante aktører. Tiltak som er beskrevet i saken følges opp gjennom dette samarbeidet. Målet med samarbeidet er å bidra til at innbyggere styrkes i å mestre eget liv.

Sammendrag

I verbalvedtak 2024-4 har bystyret bedt administrasjonen om å legge frem en sak som viser hvilke virkemidler kommunen har i møte med voksende matkøer. For å svare ut dette har kommunedirektøren innhentet informasjon fra relevante områder i kommunen, intervjuet frivillige organisasjoner som deler ut mat, innhentet innspill fra Norsk-Ukrainsk Organisasjon i Kristiansand, undersøkt hvordan andre kommuner jobber med tematikken og dannet et kunnskapsgrunnlag basert på aktuell litteratur.

Arbeidet har vist at de voksende matkøene er en kompleks problemstilling, med mange involverte aktører. Kommunedirektøren har valgt å beskrive kompleksiteten i en omfattende saksutredning.

Matutdeling er et viktig arbeid som drives av de frivillige organisasjonene. Det ligger ikke innenfor kommunens ansvarsområde å dele ut mat til innbyggere. Kommunens roller og virkemidler i møte med denne problemstillingen er å samarbeide med de frivillige organisasjonene om å møte utfordringene knyttet til voksende matkøer, og bidra til at innbyggerne som står i matkø styrkes i å mestre eget liv.

Kommunedirektøren anbefaler et tettere samarbeid mellom de frivillige organisasjonene som deler ut mat, Matsentralen Sør og kommunen ved NAV, enhet for frivillighet og

medvirkning og integreringsenheten. Kommunedirektøren foreslår derfor en samarbeidsarena hvor utfordringer knyttet til problematikken kan løftes og diskuteres. Det er særlig behov for å samarbeide om håndtering av den økende mengden ukrainske flyktninger i matkøene. I tillegg anbefaler kommunedirektøren å styrke samarbeidet mellom NAV og de frivillige organisasjonene med informasjonsdeling om tjenester og stønader, slik at personene i matkø enklere kan forstå hvordan de kan få hjelp fra NAV.

Vedlegg: Kunnskapsgrunnlag

Vedlegg verbalvedtak 2024-04 - kunnskapsgrunnlag

Saksutredning

1. Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok 14. desember 2023 følgende (verbalvedtak 2024-4):

«Bystyret ber administrasjonen legge fram en sak som viser hvilke virkemidler kommunen har i møte med voksende matkøer. Virkemidler som legges fram skal dekke alt fra tiltak som forebygger at folk må stå i matkø, til å sørge for at alle som har behov for matutdeling får mat.»

Kommunalutvalget vedtok 13. februar 2024 (sak 8/24) at verbalvedtaket skulle følges opp slik:

«Saken legges frem ila. 2 halvår 2024 for helseutvalget, kulturutvalget og bystyret.

Saken vil beskrive et kunnskapsgrunnlag basert på aktuell litteratur som belyser fenomenet, blant annet FAFO rapport publisert høsten 2023, og gi oversikt over situasjonen i Kristiansand og hvilke ulike roller og ansvar kommunen har opp mot denne problematikken. Basert på dette vil det bli gjort en vurdering av virkemidler og aktørbildet.»

I Kristiansand og resten av landet har det vært en stor økning i køer hos frivillige organisasjoner som deler ut mat. De frivillige organisasjonene gjør en stor innsats for å dekke behovet for matutdeling og møte økningen i antall personer som har behov for mathjelp. Kommunedirektøren antar det er på grunn av den store økningen i køene at saken er satt på dagsorden. For å svare ut dette har kommunedirektøren involvert flere aktører for å danne et helhetlig bilde av situasjonen. Kommunedirektøren har spurt aktørene om hva kommunen kan gjøre for å forebygge behovet for å stå i matkø og for å bidra til at utdelingen når de som trenger det mest.

For å vurdere aktørbildet har frivillige organisasjoner som har matutdeling i Kristiansand blitt intervjuet. Alle intervjuene har vært basert på de samme spørsmålene. Hovedtemaene organisasjonene har blitt spurt om er hvordan de organiserer sin matutdeling, deres opplevelse av økningen i matkøene, skildringer av gruppene i matkøene, og forslag til tiltak for å bedre situasjonen. De har blitt spurt om hva kommunen kan bidra med i samarbeidet med organisasjonene og ovenfor personene i matkø. Organisasjonene som har blitt intervjuet er Hånes frikirke ved deres ordning for matutdeling kalt Frimat, Hjelp oss å hjelpe, Frelsesarmeen og Filadelfia. I tillegg har Matsentralen Sør kommet med innspill.

For å kunne vurdere virkemidlene kommunen har i møte med de voksende matkøene er det hentet informasjon fra ulike tjenester og områder i kommunen, som for eksempel enhet for frivillighet og medvirkning, NAV og integreringsenheten.

Kunnskapsgrunnlaget er basert på rapporten *Mathjelp på dugnad* fra FAFO publisert høsten 2023 og annen relevant forskning.

2. Kunnskapsgrunnlag

FAFO gjennomførte en landsdekkende undersøkelse, *Mathjelp på dugnad*, av matutdelingsaktører i perioden april-september 2023¹. Her presenteres funnene fra forskningen som er mest relevant for saken, en grundigere oppsummering ligger som vedlegg til saken. Perspektivene som presenteres i rapporten er nasjonale, og kan ikke overføres direkte til Kristiansand.

Tidligere har mottakere av mathjelp i hovedsak vært rusmisbrukere, men nå er det flere som ikke tilhører denne gruppen som oppsøker hjelp. Dette har endret seg med dyrtid, krigen i Ukraina og pandemien. Matsentralen, Frelsesarmeen og flere andre aktører har registrert en betydelig økning i behovet. Kun 1 av 3 utdelingssteder i FAFO sine undersøkelser sier at de kan dekke behovet til personene som tar kontakt med dem. Dyrtid har påvirket økonomien til mange på grunn av økte utgifter. Andelen av den totale befolkningen med dårlig råd har vært ganske stabil over flere år, tom. 2021, men i august 2022 var det en kraftig økning, trolig grunnet dyrtiden².

FAFO-rapporten fant på nasjonalt nivå at 40% av mottakere av mathjelp var fra Ukraina, 25% fra Norge og 13% fra Syria. Halvparten av mottakerne hentet mat for første gang i perioden januar til juni 2023. Av de nye mottakerne er flesteparten fra Ukraina og Norge. Nesten halvparten av mottakerne har barn i skolealder boende med dem, men familietype varierer mellom ulike nasjonaliteter. Norske mottakere skiller seg ut med at hele 65% er enslige uten barn. De fleste mottakerne er mellom 36 og 55 år gamle. Undersøkelsene fant at 2 av 3 leier bolig, og 12% har ikke et eget sted å bo.

De fleste personene som mottar mathjelp, mottar også en form for stønad fra NAV. FAFO-rapporten fant at 2/3 av mottakerne fikk stønad fra NAV (inkluderer ikke introduksjonsstønad fra Utlendingsdirektoratet (UDI) som flyktninger får mens de går på introduksjonsprogrammet). Typen støtte varierer basert på opprinnelsesland. Blant dem som er født i Norge er det vanligst å motta langvarige ytelser, som uføretrygd eller alderspensjon. 2/3 av ukrainske mathjelpsmottakere mottar en kortvarig ytelse fra NAV, de fleste mottar sosialhjelp (de som deltar i introduksjonsprogrammet og kun mottar introduksjonsstønad fra UDI blir ikke regnet med her). Det er også noen av matposemottakerne som ikke mottar noen form for stønad fra NAV. Noen av dem får stønad fra UDI, men det er også noen som ikke får noe stønad. Det kan være fordi de ikke har rett på det eller fordi de ikke har søkt. Det er ulike årsaker til at folk ikke søker stønad selv om de har rett på det. Noen har hørt historier om eller selv hatt negative opplevelser hos NAV, mens andre ikke vil ha deres økonomiske situasjon dokumentert hos myndighetene.

Matsentralen i Norge har gjennomført en undersøkelse som ser på prosentvis økning blant grupper som mottar mathjelp³. Økningen vises ved en sammenlikning av tallene i juni 2022 og mars 2023. Den viser størst økning blant småbarnsfamilier og enslige forsørgere, med en økning på 30%. Nest størst økning er det blant trygdemottakere, på 17%. Både for ukrainske flyktninger og rusavhengige er det en økning på 12%. Det er viktig å huske på at disse tallene illustrerer økningen innad i de ulike gruppene i køene, og ikke hvor stor andel de ulike gruppene er av køene. I tillegg kan det være flere sammenhenger som påvirker tallene, som for eksempel at flere av de ukrainske flyktingene i køene også er småbarnsfamilier og enslige forsørgere.

Det er ulike årsaker til at folk velger å oppsøke matkøene, men FAFO-rapporten viser at de kan grovt deles inn i tre overordnede kategorier. Først er dem som har høy grad av

¹ FAFO-rapporten *Mathjelp på dugnad*: <https://www.FAFO.no/zoo-publikasjoner/mathjelp-pa-dugnad>

² Informasjon hentet fra: Furuberg, J., Dahl, E. S., Lima, I., Løberg, I. B., Nicolaisen, H., Munch-Ellingsen, E., & Haugen, C. (2022). Lavinntekt og levekår i Norge: Tilstand og utviklingstrekk – 2022 (2022:5). NAV.

³ Resultater fra Matsentralen sin undersøkelse er hentet herfra: <https://www.matsentralen.no/post/behovet-for-mathjelp-doblet-pa-under-et-ar>

matusikkerhet. For dem er alternativet til matkø at de ikke spiser. Den andre kategorien er dem med mild matusikkerhet. De er avhengige av matposer for forsvarlig ernæring. Uten matposer ville de blitt nødt til å spise mindre, spise mindre sunt eller kutte i andre nødvendigheter (f.eks. strøm, varme og klær). Den siste kategorien er dem som bruker matutdeling for å få noe bedre råd, slik at de har litt å gå på om de skulle fått en uforutsett utgift. Når det gjelder motivasjonen for å hente matposer så skiller ukrainere seg svært lite ut i undersøkelsen. De passer stort sett inn i de tre kategoriene av årsaker til å oppsøke mathjelp som ble vist tidligere. Et lite unntak er at grunnet krig og en usikker fremtid velger noen å sende penger til venner og/eller familie i Ukraina.

43% av organisasjonene i undersøkelsen til FAFO sier at de samarbeider med kommunale tjenester. Den vanligste formen for samarbeid er at kommunen forteller om matutdelingene. Litt over halvparten av aktørene som samarbeider med kommunen gjør det ved å ha jevnlig kommunikasjon med kommunen om vanskeligstilte i lokalmiljøet. Av de 199 organisasjonene i undersøkelsen er det 20% som mottar økonomisk støtte fra kommunen.

Kommunedirektøren har innhentet informasjon fra andre kommuner, siden voksende matkøer sees i hele landet. Blant annet forteller Trondheim kommune at de ikke legger opp til flere eller større matutdelinger. Deres perspektiv er at andre tiltak for å hjelpe personer ut av fattigdom er viktigere enn matutdeling. De verdsetter de frivillige organisasjonene som deler ut mat, men prioriterer å støtte personene som trenger det til å mestre egne liv. I tillegg trekker de frem at det ikke er nok mat i Matsentralen til å øke utdelingen, og at det ville ført til mindre mat i hver pose.

Ett annet eksempel er Moss kommune, hvor det er opprettet en gratis butikk for matutdeling, hvor personene kan plukke maten selv fra hyllene. Butikken er et samarbeid mellom Frelsesarmeen, Kirkens bymisjon, Evangeliesenteret, Moss kommune, matbransjen og lokalt næringsliv.

3. Oversikt over situasjonen i Kristiansand

I Kristiansand henter organisasjoner som har matutdeling overskuddsmat fra Matsentralen Sør. Nasjonalt har Matsentralen 8 utdelingssteder spredt rundt i landet, og de skriver på sine nettsider at de jobber både for å hjelpe matbransjen med å redusere matsvinn, og for å hjelpe ideelle organisasjoner med å redusere fattigdom. Ettersom Matsentralen Sør har kontakt med alle organisasjonene som deler ut mat i Kristiansand, har de oversikt over hvordan situasjonen er her i kommunen.

I Kristiansand kommune er det 14 organisasjoner som henter mat for utdeling ukentlig hos Matsentralen Sør. Det er i tillegg 9 organisasjoner som henter mat med jevne mellomrom, og som ikke deler ut mat, men for eksempel lager mat som de spiser med deltakerne. Av organisasjonene som henter ut mat for utdeling ukentlig er 6 stk innenfor Frimat, som er Frikirken sin organisering av matutdeling. I Kristiansand kommune er det per mai 2024 5 organisasjoner på venteliste for å hente mat fra Matsentralen Sør.

Tall fra Matsentralen Sør viser økningen i mengden mat som har blitt delt ut i Kristiansand de siste årene. I 2021 var det 163 555kg, i 2022 var det 207 430kg, og i 2023 var det 243 909kg. Tallene viser en økning i behovet for matutdeling i Kristiansand. Tallene kan også være påvirket av økt tilgang på mat hos Matsentralen Sør.

Matsentralen Sør gjennomfører årlig undersøkelser blant organisasjonene som henter mat hos dem. Funnene viser situasjonen for hele Agder. Undersøkelsen fra 2023 viser at mer enn 10 000 mennesker på Sørlandet har behov for mathjelp hver uke. Året før var det tilsvarende tallet på litt over 5000. I undersøkelsen har organisasjonene blitt spurt om deres opplevelse av behovet for mathjelp, og tallene viser at behovet er 55% større enn mengden mat som deles ut. Det er mulig at personer henter ut mat flere steder, noe

som fører til at antall personer i kø hos organisasjonene øker uten at antallet personer som trenger mathjelp nødvendigvis har økt tilsvarende mye.

Matsentralen i Midt-Norge jobber sammen med NTNU for å utvikle et digitalt registreringssystem for matutdeling. I systemet registreres personene som skal hente ut mat og de får en personlig kode. Denne koden må scannes når personene henter ut mat, og det vil da komme opp varsel dersom de har hentet fra andre steder. Kommunen har fått opplyst at systemet utvikles nasjonalt i samarbeid med et IT-selskap og at det skal ivareta personvern. Matsentralen Sør håper systemet vil være oppe i drift rundt oktober 2024. Systemet er frivillig for organisasjonene å ta i bruk, men flere av organisasjonene er positive til det nye systemet og uttrykker at de tror det vil hjelpe med å redusere noe av størrelsen på matkøene.

Organisasjonene i Kristiansand organiserer sin matutdeling ulikt. Noen har bare frivillige som driver matutdelingen, mens andre har en kombinasjon av frivillige og ansatte. Noen har lister slik at personene som ønsker matposer må søke om plass før de kommer til utdelingen. Her er det ikke kø utenfor lokalene, fordi alle på listen får komme inn og det er laget klart poser til deres individuelle behov. Andre organisasjoner ønsker ikke å registrere personene, og har klokkeslett for utdeling hvor personene da stiller seg i kø utenfor lokalene. Disse organisasjonene forteller at tidligere hadde de plass til alle inne i sine lokaler, men økningen de siste 1 til 2 årene har ført til at de ikke lenger har mulighet til å ta alle inn i lokalene. Noen tar også inn personer utenom åpningstider for å tilpasse individuelle behov.

De frivillige organisasjonene som er intervjuet i saken er lokalisert på ulike steder i Kristiansand. Filadelfia og Hjelp oss å hjelpe har matutdeling i Kvadraturen. Frelsesarmeen har utdeling på Lund. Hånes frikirke/Frimat har utdeling på Hånes. I tillegg er det andre organisasjoner som har utdeling i Kvadraturen, Vågsbygd, Randesund og Søgne. Organisasjonene forteller at de tidligere hadde personer fra lokalområdet i køene, men nå kommer det personer fra flere steder i Kristiansand til utdelingene.

4. Organisasjonenes opplevelse av voksende matkøer

I intervjuene med organisasjonene som deler ut mat har det kommet frem flere viktige perspektiver. I denne delen blir intervjuene oppsummert for å danne et bilde av de frivillige organisasjonenes opplevelse av situasjonen. Selv om organisasjonene er ulike, vil saken gjengi en samlet oppsummering av innspillene fra intervjuene.

«Køen har alltid vært der, og den vil alltid være der. Den har bare blitt mer synlig.» Slik beskrev en av organisasjonene situasjonen med de voksende matkøene. De fortalte at slik samfunnet er vil det alltid være noen med behov for matutdeling, men i det siste har køene økt betydelig mye. En av organisasjonene beskrev denne økningen med «matkø er et symptom på at noe ikke fungerer».

4.1 Økningen i matkøene

Alle organisasjonene beskriver en økning av personer som har behov for mathjelp. En av organisasjonene anslår at de deler ut rundt 125-150 matkasser hver uke. Før krigen brøt ut i Ukraina delte de ut rundt 57 matkasser, og tilbake i 2017 var tallet på 13 poser med mat. Liknende type økning beskrives av alle organisasjonene.

Flere av organisasjonene forteller at den store økningen i matkøene har skjedd etter at de ukrainske flyktingene kom til Kristiansand. Både i media og under intervjuene har flere organisasjoner gitt uttrykk for at ukrainske flyktinger utgjør ca. 70% av menneskene i matkøene. De beskriver en generell økning fra koronatiden, og en enda større økning etter at ukrainske flyktinger kom til landet.

Flere av organisasjonene hadde tidligere rusavhengige og bostedsløse som målgruppe, men nå tar de imot personer fra flere ulike grupper i samfunnet. Organisasjonene forteller at de har alle typer personer i køene. Det er blant annet barnefamilier, pensjonister, enslige forsørgere, personer som sliter med rus og flyktninger. Selv om økningen av ukrainske flyktninger er en stor del av de voksende matkøene, er det også økninger i de andre gruppene som har behov for mathjelp. En av organisasjonene forteller at de ser flere personer i matkøene som de ikke har sett tidligere. De forteller at de merker at høye renter og dyre priser påvirker økonomien til flere personer som kanskje tidligere klarte å dekke egne behov.

Kunnskapen om hvem som står i matkø i Kristiansand og hva økningen skyldes er mangelfull. Organisasjonene har kommet med anslag og beskrivelser av grupper, men det er fortsatt ubesvarte spørsmål om personene i matkø. Mangelfull kunnskap om brukerne av matutdeling gjør det vanskelig å vite akkurat hvilke tiltak som kan hjelpe deres situasjon, og forebygge at flere havner i samme situasjon. Dette kan være aktuelle tema å melde inn til forskningssamarbeid med academia, for å få mer forskning på temaet.

I Kristiansand varierer kravene for å hente ut matposer mellom organisasjonene. Noen ber om bostedsbekreftelse eller krever at de bor i Kristiansand for å få hente mat. Noen snakker med personene i køen om inntekt, men de fleste har ikke noen krav om å få innsikt i personenes økonomi. De fleste organisasjonene forteller at de ikke har krav til personene som mottar matposene, og at de ikke har noe system for å sjekke om de har behov for maten.

En av organisasjonene forteller at de har begynt å snakke med de ukrainske flyktningene om deres økonomi. Organisasjonen har stilt spørsmål til personene for å avdekke deres reelle behov for matutdeling, og funnet ut at flere ikke skal ha behov for mathjelp basert på deres økonomi. På den måten forteller de at de har halvert antallet ukrainske flyktninger i sin matkø. En annen organisasjon forteller at de synes det er vanskelig å vite om de ukrainske flyktningene har behov for matutdeling, eller om de får nok støtte til å klare seg selv.

En av organisasjonene forteller at personer kommer utenfor lokalene opp til 4 timer før utdelingen begynner, og venter for å komme først i køen. Dette er en utvikling som har funnet sted etter ukrainske flyktninger ble en del av køen, tidligere kom personene tidligst 30 minutter før utdelingen åpnet. Flere organisasjoner beskriver en endring i køkulturen etter ukrainske flyktninger begynte å komme til matutdelingen. Noen organisasjoner nevner i forbindelse med dette at de ikke lenger ser personer som pleide å hente mat fast tidligere.

Som oppfølging av dette har organisasjonene blitt spurt om de tror matutdelingen treffer personene med størst behov, og det er vanskelig å svare på. Noen nevner at med endringene i køene kan det være vanskeligere for personer som sliter psykisk og med rus. De nevner også at andre innbyggere ofte viser mer skam knyttet til å stå i matkø. En av organisasjonene forteller at personer som kom på matutdeling tidligere har uteblitt de siste 1-2 årene, og organisasjonen tror det handler om at de ikke ønsker å stå i kø.

I tillegg til personene som står i matkø har saksutredningen funnet en indirekte mottakergruppe. Omfanget av denne er vanskelig å fastsette, men det ser ut til å gjelde et fåtalls personer. I situasjoner hvor brukere ikke selv kan komme seg til matkøen, har ansatte i hjemmesykepleien og kommunens oppsøkende tjenester til innbyggere med alvorlig psykisk lidelse og/eller rusmiddelproblemer (FACT-teamet) hentet matposer til brukere. Hjemmesykepleien sier det er stor variasjon etter område, og at dette ikke er utbredt i hele hjemmetjenesten. De forteller at i løpet av det siste året har det variert mellom 1 til 6 personer de har hentet mat til. FACT-teamet forteller at behovet varierer veldig etter hvem de følger opp. De kan hente til noen ukentlig, og til andre gjelder det mer når det oppstår et behov. FACT forteller at dette gjelde personer som ikke selv klarer å stå i matkø, og som ellers hadde neglisjert behovet for mat hvis ikke ansatte

hadde hentet matpose. Helse og mestring skal avklare hvordan dette skal håndteres fremover.

4.2 Forslag til tiltak fra de frivillige organisasjonene

Flere forslag til tiltak har kommet frem i intervjuene med organisasjonene. Blant forslagene handler flere om tettere samarbeid med kommunen og NAV, som er tiltak som ligger innenfor kommunens handlingsrom.

Det løftes frem et ønske om både tettere samarbeid med kommunen og mellom de frivillige organisasjonene. En av organisasjonene foreslo årlige møter med kommunen og organisasjonene, både for å koordinere arbeidet med kommunen og med de andre organisasjonene. Dette handler om samarbeid rundt ukrainske flyktninger og informasjon til mottakene, om informasjon om kommunens tilbud til innbyggere og om tettere samarbeid med NAV.

Det har kommet ønsker om tettere samarbeid med NAV, for at organisasjonene skal kunne støtte opp og hjelpe personene de møter i forbindelse med matutdeling. Noen ønsker en kontaktperson hos NAV, slik at de kan ringe direkte inn for å få svar på spørsmål. Noen ønsker at NAV kan holde presentasjoner med informasjon om krav, stønader og tjenester personene i køen kan søke på og har rett på. Det er nevnt ønske om informasjonsskriv som kan ligge i lokalene til organisasjonene og deles ut de til som henter mat. Det er også nevnt ønsker om at NAV kan delta på matutdelingene med informasjon på flere språk og svare på spørsmål og hjelpe personene i matkø med forståelse for systemet.

Organisasjonene nevner at de ser personer som står i matkø over lengre tid, og mener det er viktig å finne ut av hvordan man kan hjelpe disse. En av organisasjonene forteller om personer som har vært i deres matkø i 2-3 år. Med den store økningen i køene forteller organisasjonene at det er vanskelig å følge opp personene og hjelpe de til å for eksempel komme ut i jobb. Dette kan også være et område for tettere samarbeid med kommunen og NAV.

Videre kommer det frem et ønske om tettere samarbeid rundt de ukrainske flyktningene som opptar store deler av køene. Organisasjonene sier de ønsker informasjon om stønadene flyktningene får, slik at organisasjonene kan vurdere om de har behov for matposer eller om de kan si nei til noen av personene i køene basert på at de har nok inntekt.

Et ønske om økt økonomisk støtte fra kommunen har kun blitt nevnt av en av de frivillige organisasjonene. Her ble det nevnt i forbindelse med et ønske om mer ressurser til å gi veiledning og støtte til personene i matkøene, slik at de kunne jobbe med mer enn bare å dele ut mat.

Det kommer ikke frem et ønske om å samarbeide om felles matutdeling i Kristiansand. Flere av organisasjonene uttrykker at de ønsker å fortsette sitt arbeid slik de har det i dag, og kan være med på samarbeid rundt utdeling i ferier. Organisasjonene ønsker å samarbeide, men ønsker ikke å slå seg sammen til en felles utdeling.

4.3 Erfaringer fra samarbeidet om utdeling i juli

En utfordring med matutdeling har vært å holde tilbudet oppe i ferier, og i 2024 fikk Beveg Byen 100.000 kroner fra integreringsmidler fra IMDi til å koordinere en felles utdeling i sommerferien. Utdelingen var på Vågsbygd kultursenter, og holdt oppe en dag i uka i juli. Organisasjonene som deltok i samarbeidet om felles utdeling var Filadelfia, Frimat og Frelsesarmeen. Organisasjonene sendte ut informasjon til alle de har på listene sine og 480 personer meldte fra at de ønsket matutdeling i sommerferien. Til vanlig resten av året har organisasjonene ca. 1000 personer som henter mat. Omtrent 90% av de som meldte seg på utdelingen i sommerferien var fra Ukraina.

En evaluering av den felles matutdelingen i sommerferien vil finne sted i slutten av august. Foreløpige tilbakemeldinger tyder på at det har vært en bra gjennomført matutdeling i sommer. Samtidig vil organisasjonene evaluere samarbeidsformer og vurdere justeringer før neste sommer. Organisasjonene anslår at gjennomsnittlig 270 personer kom til hver utdelingsdag, sett opp mot 480 påmeldte. Ut fra disse erfaringene lurer organisasjonene på hvor stort det reelle behovet er, og de er spente på å se tallene når det nye systemet fra Matsentralen tas i bruk.

5. Ukrainske flyktninger i matkøene

Gjennom intervjuene med de frivillige organisasjonene har det kommet frem at store andeler av matkøene består av ukrainere. At ukrainere utgjør en stor andel av matkøene, kan delvis forklares ved å se på bosettingstall i 2022 og 2023. Av totalt 543 bosatte i 2023 var 428 ukrainere. Tallene for 2022 var totalt 454 bosatte hvor ukrainere utgjorde 413 stk. På asylmottakene i Kristiansand er det en stor overvekt av ukrainere i forhold til andre nasjonaliteter. Flere av de frivillige organisasjonene anslår at ukrainere utgjør 70% av matkøene, og for ordningen med felles utdeling i juli 2024 har 90% av de som meldte seg på vært fra Ukraina.

Med utgangspunktet i ytelsene ukrainske flyktninger mottar skal de ikke være en målgruppe som er overrepresentert i matkøene. Både NAV og integreringsenheten i kommunen bekrefter dette. Det er samme satser for ukrainere og andre flyktninger, både for de som bor på asylmottak og ved bosetting. Disse satsene skal være tilstrekkelig for å dekke nødvendige utgifter. Integreringsenheten erfarer at noen flyktninger likevel gjør dette for å kunne bruke penger på andre ting.

Ukrainske flyktninger kan søke om stønader på lik linje som alle andre fra de blir bosatt. De kan da søke om sosialhjelp dersom de mangler inntekt. Frem til de blir bosatt og under introduksjonsprogrammet er stønadene annerledes. Satsene fra UDI for asylsøkere ble økt i 2023 med litt over 50 %, og ligger nå på:

Asylsøkernes basisytelser for livsopphold fra UDI på ordinære mottak:

- Enslig voksen kr. 4242,- pr. mnd.
- Par kr. 8052,- pr. mnd.

Tilleggsbeløp for barn

- 0 - 5 år kr. 2375,- pr. mnd.
- 6 - 10 år kr. 3154,- pr. mnd.
- 11- 17 år kr. 4002,- pr. mnd.

Tilleggsbeløp for enslige forsørgere

- kr. 1390,- pr. mnd.

Under introduksjonsprogrammet mottar de stønad fra kommunen, og satsene for en voksen person er på kr. 20671 før skatt (ca. utbetalt 18000). I tillegg til dette søker de fleste om bostøtte og får utbetalt barnetrygd. Stønadene for par uten barn reduseres med en sjettedel fra september 2024.

Alle bosatte flyktninger i kommunen blir registrert med sosialhjelp når de bosettes, i form av etableringsstønad og evt. behov for livsopphold og boutgifter. Siden 2022 har 80-90% av bosatte flyktninger vært ukrainere. Så å si alle bosatte flyktninger vil motta full sosialhjelp frem til oppstart i introduksjonsprogrammet. Deretter vil behovet for sosialhjelp variere, men mange vil fortsatt ha et behov for supplerende sosialhjelp underveis introduksjonsprogrammet. Tallene viser også at over tid vil mange falle tilbake på sosialhjelp igjen etter endt introduksjonsprogram. I juni 2024 var 403 av totalt 1480 sosialhjelpsmottakere i Kristiansand bosatte flyktninger fra Ukraina.

Kvalitative undersøkelser i FAFO-rapporten tyder på at ukrainske mathjelpsmottakere ikke har samme følelsen av skam rundt å stå i matkø som mange andre grupper rapporterer. Det samme kommer frem i intervju med organisasjonene. De opplever at ukrainere har et annet forhold til det å stå i matkø. Dette støttes av innspillene fra Norsk-Ukrainsk Organisasjon. De sier at det kan være nyttig med tydeligere rammer og grenser for personene fra Ukraina. De kommer fra en annen kultur, og det kan være vanskelig å forstå den norske kulturen rundt matutdeling uten tydelige regler for hvem tilbudet er ment for.

Asylsøkere blir informert ved ankomst om hvem matutdelingen er ment for, men integreringsenheten har ikke kontroll på hvem som stiller seg i matkø. De forteller at når asylsøkere, spesielt ukrainere, ankommer Kristiansand blir de ofte med i grupper på sosiale medier og lokale foreninger. Både fra disse gruppene og fra fastboende de møter i Kristiansand får de informasjon om ulike tilbud og matutdeling i lokalsamfunnet. Integreringsenheten forklarer at matutdeling er et tilbud for de som ikke har penger til mat og ikke for asylsøkere. De har beboerråd/samarbeidsråd hvor det tas opp ting om hvordan det er å bo på mottak. Det har aldri blitt nevnt at asylsøkere har dårlig råd og må oppsøke matutdeling. Basis ytelse de får fra UDI virker å være tilstrekkelig månedlig utbetaling for både enslige og familier.

En viktig del av integreringen er å komme ut i arbeid, og det er et fokus i integreringsarbeidet i kommunen. For å få arbeidstrening på norsk trengs praksisplasser. Integreringsenheten jobber med muligheten for at kommunen kan ha flere praksisplasser for flyktningene, slik at kommunen som arbeidsplass bidrar til integreringsarbeidet. Nasjonalt og internasjonalt er det utfordringer med å få ukrainske flyktninger inn i arbeid. Langsiktig er dette et viktig arbeid for å minske behovet for å stå i matkø.

6. NAV sine tjenester i møte med økonomiske utfordringer

Ovenfor innbyggerne er det kommunen sin rolle å sørge for livsopphold gjennom NAV. Det er opp til innbyggerne selv hvordan de disponerer stønaden de får utbetalt. Dersom innbyggere trenger hjelp til å håndtere egen økonomi, har NAV flere tjenester innenfor råd og veiledning.

NAV har en egen gjeldstelefontjeneste og en chattetjeneste for økonomisk råd og veiledning. Alle ansatte i NAV har en generell veiledningsplikt for å avklare og forebygge betalingsvansker. Ved behov for rådgivning av mer individuell og personlig karakter tilbys opplysning, råd og veiledning etter Lov om sosiale tjenester i NAV §17. Dette er en tjeneste som kan søkes om, skriftlig eller muntlig form. Tjenesten skal det fattes vedtak på. Tjenesten kan inneholde; budsjett, få oversikt over gjeld, kontakt med kreditor, generell økonomisk rådgivning og søke om gjeldsrådgiver i kommunen ved behov. For de som ikke kan nyttiggjøre seg av den veiledningen som kan gis av NAV og/eller gjeldsrådgiver i kommunen kan det være aktuelt å søke om verge.

Kommunen jobber også målrettet mot barnefamilier med lav inntekt for å bidra til at de klarer seg. Et eksempel på dette er arbeidet med *Nye mønstre - trygg oppvekst*. Her har kommunen satset på familiekoordinatorer, som er familiens ene kontaktperson inn til hjelpeapparatet og skal sikre rett hjelp til rett tid.

Sosialhjelp er for de som selv ikke kan forsørge seg selv med egen inntekt, helt eller delvis. Den enkelte skal ha nok penger til forsvarlig livsopphold. I begrepet livsopphold ligger utgifter til mat, klær, sko, transport, fritid og husholdningsartikler. I tillegg kan det ved behov søkes om støtte til nødvendige helseutgifter, tannbehandling, innboforsikring og boutgifter som husleie og strøm.

Ved NAV Kristiansand vurderes søknader om sosialhjelp etter veiledende statlige sosialhjelpssatser for de over 25 år. Det er politisk vedtatt at kommunen skal bruke en

lavere sosialhjelpssats for ungdom under 25 år som ikke forsørger barn. Barnetrygden beregnes ikke som inntekt ved vurdering av sosialhjelp. Det betyr at den kommer i tillegg til sosialhjelpen som gis. Sosialhjelpssatsene er veiledende. Derfor må det tas individuelle vurderinger om hvorvidt satsene er nok til å sikre et forsvarlig livsopphold for den enkelte. Saksbehandler må da vurdere helhetssituasjonen for den enkelte som går på familiens størrelse, boforhold og nødvendige faste utgifter som ikke dekkes av livsoppholdet.

Alle innbyggere vurderes individuelt opp mot lovverket, og det er ikke noen særordninger for grupper som for eksempel ukrainske flyktninger. Det betyr at ukrainske flyktninger som søker NAV om sosialhjelp blir vurdert og får stønad basert på samme vurderinger som alle andre.

Fratrukket ukrainske bosatte flyktninger var det i snitt 1034 sosialhjelpsmottakere pr mnd. 1. halvår i 2023, og dette har økt til 1108 i 1. halvår 2024. Det er en økning på 73 flere månedlige mottakere i 2024, sett opp mot tilsvarende tall i 2023. Nesten hele økningen knyttes til aldersgruppen over 30 år, mens tallene for dem under 30 år har vært stabile.

Av totalt 1480 sosialhjelpsmottakere i juni 2024, hadde 490 av disse forsørgeransvar for barn under 18 år. Dette betyr at 33% av alle sosialhjelpsmottakere var registrert med barn i husholdningen. Disse tallene er nokså stabile for det siste året. Blant ukrainske flyktninger var 31% registrert med barn i husholdningen.

Det er vanskelig å vite hvor mange av personene NAV Kristiansand er i kontakt med som står i matkø, derfor er det ikke sikkert tallene om utvikling i antall mottakere av sosialhjelp henger sammen med matkøene. FAFO sin rapport viste at nasjonalt mottar 2 av 3 i matkø en form for stønad fra NAV (kan også være andre stønader enn sosialhjelp).

7. Faste vurderingspunkter

Juridisk grunnlag

Ikke relevant

Økonomiske konsekvenser

Anbefalingen har ikke økonomiske konsekvenser.

Uttalelse fra rådene

(Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Ikke relevant

Barn og unges interesser

Anbefalingene kan berøre barn og unge fra de familiene som har behov for mathjelp.

Medvirkning med innbyggere/brugerrepresentanter

Fem av de største frivillige organisasjonene med matutdeling i Kristiansand ble kontaktet for intervju. Av disse har fire deltatt, og det vurderes at disse gir et godt grunnlag for å vurdere situasjonen. Organisasjonene som har blitt intervjuet er Hånes frikirke ved deres ordning for matutdeling kalt Frimat, Hjelp oss å hjelpe, Frelsesarmeen og Filadelfia. Shalam hadde ikke mulighet til å delta på intervju. I tillegg har Matsentralen Sør kommet med innspill til saken, ettersom organisasjonene henter overskuddsmat derfra. Informasjon er også innhentet fra et fellesmøte for organisasjoner som har matutdeling,

som fant sted 5. april med politisk deltakelse. Temaet for møtet var koordinering av matutdeling i juli. Norsk-Ukrainsk Organisasjon i Kristiansand har kommet med innspill til saken, ettersom en stor andel av personene i matkøene er ukrainske flyktninger.

De frivillige organisasjonene som har blitt intervjuet deler ut mat i form av matposer eller matkasser. Organisasjoner som bare serverer måltider er ikke omtalt.

Klima- og miljøkonsekvenser

Klima- og miljøkonsekvenser har ikke vært utredet i saken, men samtidig er det kjent at matutdeling bidrar til å redusere matsvinn. Store deler av maten som deles ut er mat som ellers ville blitt kastet. Matsentralen Sør står for mesteparten av maten som deles ut av organisasjonene, og Matsentralen sitt hovedmål er å redusere matsvinn.

HMS/Folkehelse

Konsekvenser for folkehelsen har ikke vært utredet i saken, men matutdeling kan ha positive konsekvenser for helsen til de som mottar mathjelp.

8. Vurdering av aktuelle tiltak og virkemidler

Matutdeling er et viktig arbeid som driftes av de frivillige organisasjonene, og det ligger ikke innenfor kommunens ansvarsområde å dele ut mat til innbyggere. Kommunens roller og ansvar opp mot problematikken innebærer å tilrettelegge for samarbeid med frivillige organisasjoner og levere tjenester til innbyggerne som har behov for det gjennom NAV og andre tiltak som støtter innbyggerne i å mestre eget liv.

Vurderingen i saken handler hovedsakelig om to perspektiver. Det ene er å forebygge behovet for at personer trenger å stå i matkø gjennom å støtte innbyggere til å mestre eget liv. Det andre er å se på kommunens roller og ansvar i matutdelingen, og hvilke tiltak kommunen kan gjøre for å styrke samarbeidet med de frivillige organisasjonene.

I kommuneplanens samfunnsdel har bystyret vedtatt mål om at alle innbyggere skal oppleve økt livskvalitet og mestring, og at det skal jobbes for reduserte levekårsforskjeller for å sikre innbyggerne like muligheter og motvirke utenforskap. Kommunens mål med samarbeidet med de frivillige organisasjonene vil derfor være å bidra til at flere innbyggere blir selvhjulpne og mestrer eget liv, noe som forhåpentligvis vil resultere i at færre innbyggere har behov for matutdeling.

8.1 Samarbeid med organisasjonene som har matutdeling

Kristiansand kommune har en rekke møtepunkter med frivillige organisasjoner gjennom året. Det har ikke vært noen systematikk i møter mellom kommunen og organisasjoner som jobber med matutdeling. Kommunedirektøren foreslår at det opprettes en fast samarbeidsarena som kommunen ved enhet for frivillighet og medvirkning inviterer til to ganger i året. En gang før sommerferien og en gang før jul. Aktuelle tema på samarbeidsmøtet kan være informasjon og former for samarbeid om utdeling.

Alle frivillige og ideelle organisasjoner med matutdeling og Matsentralen Sør inviteres til møtene, sammen med kommunen ved NAV og integreringsenheten. I tillegg kan det være aktuelt å invitere representanter for brukergrupper, slik som Norsk-Ukrainsk Organisasjon.

Formålet med samarbeidsarenaen vil være å ha et koordinert møtepunkt, slik at kommunen og organisasjonene kan samarbeide om hva som skal til for å støtte innbyggere til å mestre eget liv. Her kan aktørene sammen drøfte utfordringene, vurdere ulike løsninger og sette i gang tiltak.

8.2 Forebygge personers behov for matutdeling

Kommunens handlingsrom i arbeidet med forebygging av behovet for å stå i matkø ligger innenfor NAV og andre tjenester rettet mot å styrke innbyggere til å mestre eget liv. Dette jobbes blant annet med gjennom råd og veiledningstilbud hos NAV, som beskrevet tidligere. I tillegg har kommunen egne gjeldsrådgivere som kan hjelpe personer med ekstra behov for rådgivning rundt sin gjeldssituasjon. Disse tilbudene finnes allerede i kommunen, men det er viktig at tilbudene når de personene som har behov for det.

Personene som står i matkø er en sammensatt gruppe, og de kan ha behov for ulike tjenester for å møte deres behov. Gjennom NAV sine tjenester kan personer som ikke har nok penger til å dekke sine behov søke om økonomisk støtte, og personer som sliter med å få kontroll på egen økonomi kan få råd og veiledning. Det kan derfor være nyttig at de frivillige organisasjonene kan få mer kunnskap om NAV sine tjenester og ved behov videreformidle det til personer som står i matkø. Økt samarbeid og informasjonsutveksling mellom NAV og de frivillige organisasjonene anbefales som et tiltak.

8.3 Informasjonsdeling og samarbeid med NAV

Flere av de frivillige organisasjonene foreslo tiltak som omhandler informasjonsdeling og samarbeid med NAV. NAV Kristiansand er positive til et sterkere samarbeid med de frivillige organisasjonene. Aktuelle tiltak kan være kontaktperson, informasjonsskriv og bedriftsbesøk hos de frivillige organisasjonene. På den måten kan ansatte hos NAV bli kjent med organisasjonene sitt arbeid, samtidig som organisasjonene kan etablere kontakt med ansatte hos NAV.

Kommunedirektøren anbefaler at NAV fortsetter å styrke samarbeidet med de frivillige organisasjonene, spesielt når det gjelder informasjonsdeling. Formen på samarbeidet kan avklares i samråd med de frivillige organisasjonene på den faste samarbeidsarenaen.

8.4 Ukrainske flyktninger i matkøene

I kommunen jobbes det kontinuerlig med langsiktig arbeid for å forebygge ukrainske flyktninger sitt behov for å stå i matkø. Integreringsenheten i kommunen er opptatt av å behandle alle flyktninger likt og unngå å opprette særordninger for ukrainere, som for eksempel egne matutdelinger.

I møte med de voksende matkøene kan kommunen bistå med å gi tydeligere informasjon til flyktninger som kommer til Kristiansand. For eksempel forteller de frivillige organisasjonene at ukrainske flyktninger kan komme i store grupper fra mottakene for å hente mat sammen. Her kan kommunen bistå med informasjon på mottakene, slik at rammene for matutdeling er tydelig kommunisert til beboere på mottakene. Dette støttes av innspillene fra Norsk-Ukrainsk Organisasjon, som uttrykker at det kan være behov for tydeligere rammer og regler rundt matutdelingene slik at ukrainske flyktninger forstår hvem utdelingene er ment for.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunen og de frivillige organisasjonene samarbeider om å avklare informasjonen som skal formidles til de ukrainske flyktningene, slik at organisasjonene har mulighet til å gi samme informasjon til de ukrainske flyktningene som kommer til deres matutdelinger.

8.5 Økonomisk tilskudd

Kommunen har ikke en egen tilskuddsordning som retter seg spesifikt mot organisasjoner som jobber kun med matutdeling. Noen organisasjoner i Kristiansand har også tatt et aktivt valg om ikke å søke støtte fra kommunen. Andre får støtte til arbeid på rusfeltet eller integreringsfeltet gjennom kommunens tilskuddordninger, og her kan

matutdeling være en del av arbeidet til organisasjonene. Søknader som kun går på støtte til utdeling av matposer vil i liten grad bli prioritert i søknadsbehandlingen. Årsaken er at retningslinjene for kommunens tilskuddsordninger prioriterer aktiviteter som styrker mestring, deltakelse og inkludering av sårbare grupper i samfunnet.

Det er kun en av organisasjonene som har etterspurt økonomisk tilskudd fra kommunen. Det ble nevnt i forbindelse med et ønske om mer ressurser til å gi veiledning og støtte til personene i matkøene, slik at de kunne jobbe med mer enn bare å dele ut mat. FAFO-rapporten viste at på nasjonalt nivå var det kun 20% av organisasjonene som delte ut mat mottok økonomisk støtte fra kommunen.

Kommunedirektøren vurderer at gjeldende tilskuddsordninger er tilstrekkelig og anbefaler derfor ikke endringer.

9. Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Køene hos matutdelingene i Kristiansand har økt betydelig de siste årene, og særlig etter ukrainske flyktninger kom til landet. Matutdeling er ikke innenfor kommunens ansvarsområde, men drives av de frivillige organisasjonene. Kommunens bidrag for å møte utfordringen er todelt. Det ene er å forebygge behovet for at personer trenger å stå i matkø gjennom å støtte innbyggere til å mestre eget liv. Det gjør kommunen blant annet gjennom råd og veiledning fra NAV. Det andre er å styrke samarbeidet med de frivillige organisasjonene som har matutdeling.

Kommunedirektørens anbefalinger i møte med voksende matkøer kan derfor oppsummeres som følger: opprettelse av samarbeidsarena mellom kommunen og organisasjonene, informasjonsdeling om tjenester, råd og veiledning fra NAV, styrket samarbeid mellom NAV og organisasjonene, og informasjon særlig til ukrainske flyktninger.

Kommunedirektøren foreslår følgende vedtak:

1. Bystyret tar kunnskapsgrunnlaget og situasjonsbeskrivelsen til orientering.
2. Bystyret vedtar at kommunen inviterer til fast og målrettet samarbeid med de organisasjonene som har matutdeling og andre relevante aktører. Tiltak som er beskrevet i saken følges opp gjennom dette samarbeidet. Målet med samarbeidet er å bidra til at innbyggere styrkes i å mestre eget liv.